

PROFESNÍ KODEX DAŇOVÉHO PORADCE

Preambule

Zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců ČR (dále také „zákon o daňovém poradenství“), dává základní rámec pro výkon profese daňového poradce.

Vymahatelnost pravidel, která musí daňový poradce dodržovat, podléhá standardním procedurám dozorcího a disciplinárního řízení Komory.

Profesní kodex je deklarácí dobré profesní praxe, která je při výkonu daňového poradenství předpokládána a považuje se za očekávaný profesní standard daňových poradců.

Profesní kodex při výkonu profese daňového poradenství pomáhá řešit běžné i nestandardní situace. Klientům daňových poradců, ale i veřejnosti obecně, dává Profesní kodex možnost seznámit se a pochopit profesní standardy daňového poradenství.

1. Širší souvislosti poskytovaného daňového poradenství

- (1) Při poskytování daňového poradenství (dále také „poradenství“) daňový poradce (dále také „poradce“) dodržuje princip odborné péče tak, aby byl schopen poradenství poskytovat se znalostí a pečlivostí, která je s jeho profesí spojena, a aby poradenství zohledňovalo vývoj legislativy a současných odborných poznatků.
- (2) Poradce klientovi poskytne informace o očekávaném rozsahu jím poskytovaného daňového poradenství, jakož i předpokládanou výši odměny.
- (3) V průběhu poskytování daňového poradenství poradce se svým klientem komunikuje srozumitelně a poskytuje mu relevantní informace.
- (4) Poradce klienta řádně informuje o postupu při poskytování daňového poradenství, jakož i o stavu vyřizování jeho věci, a poskytuje mu vysvětlení a podklady potřebné pro uvážení jeho dalších příkazů.
- (5) Poradce klienta informuje o možných rizicích diskutovaných postupů.
- (6) O svých záležitostech rozhoduje klient, pokud není dohodnuto jinak.
- (7) Poradce postupuje tak, aby se při výkonu poradenství nedostal do střetu zájmů.

2. Odborná způsobilost

- (1) Poradce vykonává daňové poradenství čestně, svědomitě a s odbornou péčí, a to s ohledem na informace a podklady, které mu klient poskytl. Za čestný a svědomitý výkon s odbornou péčí nelze považovat poskytování poradenství v záležitostech, pro které nemá poradce dostatek informací nebo odborných znalostí, případně pokud si nemůže zajistit odbornou expertizu prostřednictvím jiných poradců či specialistů z požadované oblasti.
- (2) Poradce nevykonává daňové poradenství s odbornou péčí, pokud je vykonává pouze formálně, např. poskytováním svého oprávnění k podání daňového přiznání bez reálného prověření.

- (3) Poradce si udržuje odborné znalosti a dovednosti tak, aby poradenství, které poskytuje, mohlo být poskytováno s odbornou péčí; za tím účelem poradce soustavně sleduje zejména legislativní vývoj v daňové oblasti.
- (4) Poradce odmítne poskytnutí daňového poradenství zejména, pokud není schopen zajistit jeho řádný výkon ve smyslu odst. 1.
- (5) Jednání s odbornou péčí zahrnuje také vedení přiměřené evidence o písemnostech ve spise poradce.

3. Doklady klienta

- (1) Doklady a obdobné písemnosti, svěřené klientem poradci za účelem jejich zpracování nebo naplnění účelu smlouvy o poskytování daňového poradenství, se nestávají jejich předáním majetkem poradce.
- (2) Poradci, který přechovává doklady a obdobné písemnosti klienta ve smyslu odst. 1, nesvědčí vůči těmto dokladům zadržovací právo.
- (3) Poradce s péčí řádného hospodáře opatruje informace, doklady, bez ohledu na jejich formu, které převzal k naplnění předmětu smlouvy o poskytování daňového poradenství; poradce nepoužije tyto doklady k jinému účelu než k účelu stanovenému touto smlouvou, s výjimkou povinnosti stanovené právním předpisem.
- (4) Poradce na klientovu žádost nebo při skončení právního vztahu s klientem poskytne klientovi bez zbytečného odkladu všechny doklady a obdobné písemnosti, které mu klient svěřil, a účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku klienta nebo k jejich kontrole, a plná znění jím učiněných nebo jím zamýšlených podání.
- (5) Poradce poskytne součinnost a postupuje obdobně dle odst. 4 také v případě, že na základě žádosti či příkazu klienta má předat klientem svěřené doklady a obdobné písemnosti ve smyslu odst. 1 klientem zmocněné osobě.
- (6) Poradce neověřuje, zda doklad, obdobná písemnost nebo informace, které mu klient pro účely naplnění předmětu smlouvy předal, odpovídají faktickému stavu věci. Pokud však získá informace svědčící o možném opaku, posoudí nutnost provedení dalších kroků. Poradce provede prověření, pokud tuto povinnost stanovuje právní předpis nebo jej k tomu klient zmocní.

4. Vymezení rozsahu daňového poradenství

- (1) Poradce poskytne potenciálnímu klientovi před uzavřením smlouvy informace o předpokládaném rozsahu daňově poradenských služeb.
- (2) Součástí smlouvy o poskytování daňového poradenství je ujednání zejména o:
 - a. vymezení předmětu a rozsahu poskytovaných služeb,
 - b. vymezení způsobu vyúčtování odměny daňového poradce a její výše nebo způsobu jejího výpočtu,
 - c. je-li to účelné, vymezení postupu při ukončení spolupráce, zejména způsob předání dokladů klienta zpět do jeho dispozice a způsob a formát (listinný nebo elektronický) předání výstupů z plnění smlouvy, pokud je má v dispozici.

- (3) Určení konkrétního rozsahu poradenství je v konečném důsledku věcí klienta. Poradce má však vynaložit odbornou péči k doporučení takového rozsahu poradenství, který podle něj adekvátně pokrývá relevantní daňové problémy a rizika. Pokud se klient přesto rozhodne rozsah poradenství zúžit, uvede poradce smluvený omezený rozsah či zúžení zřetelně ve smlouvě, v poskytnuté radě či jiné průkazné komunikaci s klientem.

5. Forma smlouvy o daňovém poradenství

- (1) Poradce uzavře s klientem smlouvu o poskytování daňového poradenství v písemné formě, pakliže o to klient požádá anebo to vyžaduje právní předpis či pojistné podmínky profesního pojištění.
- (2) Poradce zváží uzavření smlouvy na zakázky vykazující vyšší riziko v písemné formě.
- (3) Za řádný výkon poradenství ve smyslu zákona o daňovém poradenství se nepovažuje, pokud poradce neprokáže, jaké úkony v rámci poskytování daňového poradenství pro klienta měl učinit a jaké učinil.
- (4) Klient, který je spotřebitelem, je vždy slabší stranou ve smyslu občanského práva a vztahují se na něj pravidla na ochranu spotřebitele.

6. Odměna daňového poradce

- (1) Při sjednávání smluvní odměny poradce klientovi poskytne informace o očekávaném rozsahu úkonu v rámci poskytování poradenství a na jeho žádost i úplné vysvětlení o výši odměny anebo způsobu jejího stanovení v dané věci.
- (2) Při sjednávání výše smluvní odměny se přihlédne i ke speciálním znalostem získaným praxí či kontinuálním odborným vzděláváním, zkušenostem, pověsti a schopnostem daňového poradce, k povaze a době trvání vztahů mezi poradcem a klientem při poskytování daňové poradenských služeb, k požadavkům klienta na rychlost vyřízení věci, k obtížnosti a novosti skutkových i právních problémů spojených s věcí.
- (3) Odměna poradce zohlední i další činnosti, které poradce vykonal v souvislosti s poskytováním poradenství, a to i včetně případných nákladů na posudky, stanoviska, odborné konzultace, substituční zastoupení apod.
- (4) Odměna nesmí být pro činnosti předcházející vyměření daně správcem daně sjednána jako podíl na docíleném snížení daně, daňové úspoře nebo daňové úlevě, popřípadě jako podíl na ukazatelích výsledku činnosti, nebo sjednána formou věcného plnění.

7. Odstoupení od smlouvy

- (1) V případě, kdy má poradce v úmyslu odstoupit od uzavřené smlouvy o poskytování daňového poradenství, zváží provedení přiměřených opatření k odvrácení závažné újmy, která klientovi bezprostředně hrozí. Při odstoupení od uzavřené smlouvy provede ve lhůtě určené zákonem zejména takové neodkladné úkony, aby klient neutrpěl závažnou újmu, a to za předpokladu, že klient neučiní sám jiná opatření.
- (2) Poradce je oprávněn odstoupit od uzavřené smlouvy s klientem, pokud je mezi oběma stranami narušena důvěra, pokud nebyla bez závažného důvodu uhrazena záloha, odměna, nebo pokud klient poradci neposkytuje dostatečnou součinnost při plnění

uzavřené smlouvy; smlouva zaniká ke dni doručení odstoupení klientovi, není-li oznámeno jinak.

- (3) Poradce má právo neuzavřít smlouvu o poskytování daňového poradenství nebo od takové smlouvy odstoupit pro narušení důvěry mezi ním a klientem i v případě, kdy klient po poradci požaduje postup, který není v souladu s právními předpisy, nebo postup, jehož předpokládaný úspěch je založen pouze na předpokladu, že o něm neví daňová správa.
- (4) Poradce zvažuje možné dopady klientem navrhovaného jednání a je jeho povinností vyhodnotit, zda mu nevznikla oznamovací či jiná povinnost dle příslušných právních předpisů. Při tom dbá na zachování profesní mlčenlivosti zákonem mu svěřené včetně toho, zda došlo k naplnění zákonných předpokladů k jejímu prolomení.

8. Profesní mlčenlivost

- (1) Poradce je povinen dodržovat profesní mlčenlivost v rozsahu stanoveném zákonem, která dopadá na informace a dokumenty získané v souvislosti s výkonem daňového poradenství. Pokud je obsahem poskytovaného daňového poradenství pro klienta i služba vedení účetnictví, je daňový poradce profesní mlčenlivostí vázán i v části týkající se vedení účetnictví. Tato povinnost mlčenlivosti trvá i po ukončení smluvního vztahu s klientem.
- (2) Poradce řádně a včas poučí všechny osoby, které se podílejí na poskytování daňového poradenství, zejména pak své pracovníky, o rozsahu jejich zákonné povinnosti zachovávat mlčenlivost, a to i v souvislosti se svědeckou povinností těchto osob.
- (3) Poradce přijme přiměřená opatření, aby osoby podle předchozího odstavce povinnost mlčenlivosti respektovaly.
- (4) Mlčenlivosti může poradce zprostit pouze jeho klient svým prohlášením; i v takovém případě je ale poradce povinen mlčenlivost zachovat, pokud vyhodnotí, že je to v zájmu klienta.
- (5) Při domovní prohlídce nebo jiné prohlídce podle trestního řádu, pokud je taková prohlídka prováděna v prostorách, v nichž poradce poskytuje daňové poradenství nebo v nichž se mohou nacházet listiny nebo jiné nosiče informací, které obsahují skutečnosti, na něž se podle zákona vztahuje povinnost mlčenlivosti poradce, poradce upozorní orgán příslušný k provedení prohlídky na svou zákonnou povinnost mlčenlivosti a s tím spojenou výlukou součinnosti.
- (6) Při vstupu správce daně do prostor, v nichž se mohou nacházet písemnosti, které obsahují skutečnosti, na něž se vztahuje zákonná mlčenlivost poradce, poradce může umožnit správci daně seznámení se s obsahem písemností, o nichž prohlásí, že obsahují skutečnosti kryté zákonnou povinností mlčenlivosti poradce, pouze se souhlasem zástupce Komory, který musí být přítomen. Pokud zástupce Komory správci daně souhlas k seznámení se s obsahem písemností neudělí, řídí se další postup daňovým řádem.

9. Pojištění profesní odpovědnosti

- (1) Poradce je po celou dobu výkonu daňového poradenství pojištěn pro odpovědnost za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním daňového poradenství tak, aby výše pojistného krytí byla úměrná možným škodám, které lze s ohledem na obvyklou klientelu poradce a jím poskytované daňové poradenství v rozumné míře předpokládat.

- (2) Poradce rozsah svého pojištění odpovědnosti za škodu přiměřeně změní, pokud dojde ke změně rozsahu pojistných rizik, které poradce nese.
- (3) Poradce sdělí klientovi na jeho žádost údaje o rozsahu svého pojištění odpovědnosti za škodu, výši pojistného krytí, výčet pojištěných činností souvisejících s poskytováním daňového poradenství a údaje o pojistiteli.
- (4) Poradce poskytuje klientovi součinnost při řešení škody, kterou v souvislosti s poskytováním daňového poradenství klientovi způsobil, a v tomto smyslu spolupracuje při řešení škody s pojišťovnou a případným pojišťovacím makléřem.
- (5) Poradce si ve smlouvě s klientem ujedná, pokud je to možné, prolomení jeho zákonné povinnosti mlčenlivosti pro případ řešení škody, a to vůči pojišťovně, pojišťovacímu makléři a Komisi pro pojištění pro případ, že ji pojišťovna požádá o odborný názor.
- (6) Pokud poradce porušil právní povinnost, nebo může a má vědět, že ji poruší, oznámí to bez zbytečného odkladu klientovi, kterému z toho může vzniknout újma, a upozorní ho na možné následky.

10. Vybrané povinnosti proti praní špinavých peněz a financování terorismu

- (1) Poradce je povinnou osobou podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.
- (2) Poradce plní povinnosti podle tohoto zákona a za podmínek v něm stanovených, a to zejména:
 - a. povinnost identifikace a kontroly klienta;
 - b. povinnost oznámení podezřelého obchodu za splnění zákonem stanovených podmínek;
 - c. informační povinnost vůči Finančnímu analytickému úřadu;
 - d. povinnost poskytovat Komoře součinnost, pokud s ním vede šetření, řízení nebo kontrolu v souvislosti s plněním povinností podle tohoto zákona.

11. Řízení rizik zakázky

- (1) Míru rizika zakázky poradce identifikuje ve vztahu k příslušným daňovým předpisům obvykle na základě úvahy o:
 - a. velikosti transakce;
 - b. transakcích a ujednáních, které nesou jiné znaky indikující vyšší než normální úroveň rizika;
 - c. zohlednění jiných právních systémů;
 - d. znalostí specifických nedaňových předpisů (např. kryptoměny);
 - e. veřejně dostupných informací o tom, co daňová správa označila za oblast zvýšeného zájmu nebo rizika.
- (2) V případě situace, kdy aplikace práva na řešenou otázku není jasná a kdy se názory liší, postup v rozporu s názorem finanční správy není sám o sobě nesouladný s čl. 2., pokud je pečlivě odůvodněn. Poradce je povinen klienta seznámit s riziky tohoto postupu.

12. Reklama

Poradce má právo informovat veřejnost o poskytovaných službách za předpokladu, že tyto informace respektují povinnost mlčenlivosti a vážnost, význam a důstojnost profese daňového poradce a nejsou klamavé ani zavádějící. Při tom dbá předpisů o regulaci reklamy a zákona o některých službách informační společnosti.

13. Vztahy s profesními kolegy při výkonu poradenství

- (1) Jednání poradce, které se dotýká ostatních poradců, musí být v souladu s obecnými zásadami dobrých mravů a podporovat dobré vztahy s ostatními členy své profese.
- (2) Poradce tak v případě zbavení mlčenlivosti ze strany klienta zejména poskytne jinému poradci řádnou součinnost při ukončení poskytování daňového poradenství klientovi, se kterým jiný poradce poté uzavřel smlouvu o poskytování daňového poradenství; při tom poradce, který byl zbaven mlčenlivosti, dbá ustanovení o mlčenlivosti stanovené zákonem.
- (3) Poradce se před tím, než zahájí proti jinému poradci spor související s výkonem povolání před jiným orgánem, podrobí smírčímu řízení v rámci Komory.